

Ďalší psí výbeh

O vybudovaní psieho parku Buda-tínska sa hovorí od roku 2023, túto jeseň by mohol byť realitou.

strana 4

Zašite mi gombík

Aj s takouto požiadavkou sa na umeleckú krajčírku Ladislavu Gunarovú obracajú mladí ľudia. Po 30 rokoch je vo svojom malom krajčírstve na Romanovej už zvyknutá na všetko.

strana 8

Revitalizácia námestí v nedohľadne

Námestie republiky označil MIB za lokálne centrum Petržalky. „Nobelko“ zas mestská časť za priestor budúcnosti. Napriek tomu sa o ich revitalizácii už roky len hovorí.

strana 10

Rozlúčka so zosnulým pri rieke. Je to možné?

Prírodné cintoríny sú prijateľné aj pre staršiu generáciu.

strana 12

Električka opäť otvorila tému lávok cez Chorvátske rameno

Predĺženie električkovej trate malo ambíciu vytiahnuť ľudí z áut a ukázať im komfort verejnej dopravy. Lenže vidieť električku z okna svojho bytu, ale vedieť, že sa k nej dostanete len okľukou, nie je najlepšia motivácia. Napriek tomu sú nové premostenia ramena odložené na neurčito a čo je horšie, staré dožívajú.

Ešte pred pár rokmi to vyzeralo, že je všetkým jasné, aké dôležité je vytvoriť čo najkratšie prístupové trasy k zastávkam električky. Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB) vyhlásil v roku 2021 architektonické súťaže na štyri nové lávky pre peších. Prvá mala z Mlynavičovej ústiť na cyklochodník, druhá prepájala Petržalka City a protiľahlé ihrisko, tretia Hálovu s Gessayovou a štvrtá mala nahradiť dožívajúci mostík pri Veľkom Draždiaku.

„Súťaž nadväzuje na projekt „Nosný systém MHD“ - predĺženie električkovej trate - 2. časť Bosáko-

va ulica – Janíkov dvor,“ písalo sa v súťažnom zadani. „Súťaž reaguje na potrebu doplnenia určitých komunikačných prepojení pre chodcov a cyklistov k existujúcemu projektu NS MHD, vrátane premostení cez Chorvátske rameno.“ Náklady boli odhadnuté na 2,5 milióna eur bez DPH.

Vizualizácie lávok vyzerali úžasne, Petržalčania sa tešili, a potom prišla studená sprcha. Realizácia je závislá od finančných možností mesta, povedal v apríli hovorca magistrátu Peter Bubla.

Pokračovanie na strane 6 ➤

Aj nová lávka pod mostom má problém

Koncom mája Team Bratislava pre Petržalku na svojom facebookovom profile informoval, že lávka pri Kostole Svätej rodiny, ktorá prepája ulice Markova a Tupolevova s Rovniankovou, je osadená. „Konečne sa tak v území definitívne vyrieši kvalitný a bezpečný pohyb chodcov. Zároveň budú odstránené provizórne betónové panely z Chorvátskeho ramena a jeho hladina bude po dlhých rokoch odkrytá,“ písali o moste, ktorý má slúžiť ako chodník aj cyklochodník.

Lávku však doteraz pre obyvateľov neprístupnili, nevidno pri nej ani stavebnú aktivitu. Ľudia ďalej chodia po paneloch a cyklisti tlačia bicykle popri provizórnych schodoch, ktoré zarastajú trstím.

Petržalská poslankyňa Lenka Milincká, ktorá kandidovala za Team Bratislava sa v diskusii na Fb Naša Petržalka vyjadrila: „Podľa informácie, čo mám, pokračovanie chodníka sa zatiaľ nedalo vybudovať, lebo sa tam „objavil“ kábel vvn. Musel sa upravovať projekt a zmluva s ZSDIS. Keď sa nová poloha zlegalizuje, zhotoviteľ hneď chodníky a napojenie na most dobuduje. Takže, neočakávané komplikácie, bohužiaľ!“

Slovo šéfredaktorky

Pamätáte sa ešte na projekt mólo?

V tomto čísle Petržalských novín je opísaných niekoľko projektov, ktorých realizácia nemá konca. Lávky (str.6-7), námestia (str.10-11)... Spomeňme v tomto kontexte ešte jeden. V máji 2021 navrhoval vtedajší poslanec Matúš Repka zrealizovať mólo na Chorvátskom ramene, aby sa tam na troch bezmotorových lodičkách mohla verejnosť člnkovať. Tak do dvoch rokov... Mestská časť zrealizovala súťaž, víťazný návrh sa dopracovával, Slovenský vodohospodársky podnik, Slovenský rybársky zväz a Štátna ochrana prírody (ŠOP) boli následne požiadané o stanoviská k dopracovanému návrhu. Po ich vyjadrení malo dôjsť k vypracovaniu architektonickej štúdie. ŠOP na žiadosť z novembra 2023 reagovala po urgenciách vo februári 2025. A teraz po-
inta. „V súčasnosti prebieha príprava projektovej dokumentácie na realizáciu cyklotrasy popri Chorvátskom ramene. V mieste plánovanom pre umiestnenie celého zariadenia pre počiatočnú lodičiek dochádza ku kolízii so spomínanou cyklotrasou,“ uvádza sa v dokumente o kontrole uznesení z augusta 2025. Preto je nutné počiatočnú presunúť na iné miesto.

Začne sa celý proces rokovania s dotknutými subjektami znova? A chceme vôbec ešte to mólo?

Ingrid Jarunková

Pozemky pre školu

Na pozemku by mala vyrásť spojená materská, základná a stredná škola.

Petržalka získa pozemky pod budúcou školou v Slnecni-
ciach. Výzvou bude nájsť na ňu finančné prostriedky.

Petržalskí poslanci schválili súhlas s nadobudnutím vlastníctva novovytvoreného pozemku pod budúcou školou v lokalite Slnecnice. Develo-
per tak bezodplatne previedie vlastnícke práva k pozemku vo výmere cca 6.300 m² na Petržalku.

Mestská časť získava aj

projektovú dokumentáciu, ktorú ešte bude nutné odpracovať, projekt však už má územné rozhodnutie. Väčším problémom bude získať pre spojenú školu, ktorú chcela v minulosti stavať súkromná škola, finančné prostriedky. Už minulý rok v septembri sa starosta Ján Hrčka vyjadril, že náklady samospráva odhaduje na 10-12 miliónov eur, pričom poplatok za rozvoj tvoril len tretinu tejto sumy. Na realizáciu verejnej školy budú preto zrejme nutné aj externé zdroje.

Súčasťou memoranda, ktoré hlavné mesto podpísa-

lo s developerom Slnecník, je aj prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam ako sú cestné komunikácie v zóne Viladomy a v zóne Mesto, cyklotrasa naprieč zónami, a tiež parky v Mesto a Viladomy. Kým pozemok pre školu sa stane majetkom mestskej časti, parky budú majetkom mesta, spravovať by ich však mala mestská časť. Poslankyňa Tatiana Kratochvílová na septembrovom miestnom zastupiteľstve uviedla, že „posledná otvorená otázka je téma údržby zelene, ktorú by mala uzatvoriť Petržalka“.

(pn) vizualizácia: www.slnecnice.sk

Osobnosť Petržalky 2025

Sociálna práca, rozvoj komunity a životného prostredia

OZ Dobrovoľná civilná ochrana

Členmi sú hasiči, zdravotníci, psychológovia, sociálni pracovníci, policajti, ale aj bežní ľudia.

Šport a podpora aktívneho životného štýlu

Július Mrva

Rodák z Petržalky, bývalý hráč TJ Iskra v súčasnosti pôsobí ako futbalový tréner osemročných detí v Petržalke.

Kultúra a zlepšenie spoločenského využitia

Viera Čapková

Výtvarníčka, reštaurátorka, keramička. Reštaurovala napríklad Grasalkovičov palác, a tiež drevené kostolíky a oltáre zapísané v zozname svetového kultúrneho dedičstva UNESCO.

Vzdelávanie a podpora kritického myslenia a Cena verejnosti

Michaela Rumanková

Dlhoročne sa venuje vzdelávaniu detí s poruchami autistického spektra (PAS), v triede pre deti s PAS v petržalskej MŠ Iljušinova. (mh)

Na dokončenie stavieb okolia električkovej trate má ísť vyše 11 miliónov eur. Lávky cez kanál medzi ne nepatria. (Viac na str. 6)

Miliónový úver mesta – schvaľujete či ste proti?

Mestskí poslanci schválili na septembrovom zastupiteľstve obstaranie a čerpanie úveru v roku 2025 pre hlavné mesto vo výške 30 miliónov eur.

Petržalská a mestská poslankyňa Elena Pätoprstá kritizuje starostu Jána Hrčku, že hlasoval proti „pre-financovaniu týchto dôležitých investícií za cca 12 400 000 eur z úveru“. V uznesení sa spomínajú projekty, ktoré by mali byť

financované v Petržalke - najvyššia suma ide na dokončenie stavieb okolia električkovej trate - 11 306 046 eur, ďalej napríklad na návrh chodníkov a cyklochodníkov v rámci Petržalskej osi – 300-tisíc eur, parkoviská v lokalite Janíkov

dvor cca 240-tisíc, výsadba zelene pozdĺž električkovej trasy - 123 750 eur, na projekt revitalizácie Námestia republiky 30 750 eur, rekonštrukciu zariadenia Dom tretieho veku –cca 80- tisíc eur, revitalizácia ihriska Znievska – 37 500 eur, grantovú schému - pochôdzne terasy - 75 000 eur, rekonštrukciu objektu ubytovňa Kopčany - 80 500 eur, lesnú cestu Malý Draždiak a následné vytvore-

nie pešej zóny medzi Malým a Veľkým Draždiakom v sume 60 000 eur.

„Nerozumiem, či to bolo len arogantné populistické gesto voči primátorovi, alebo je to len neschopnosť počúvať argumenty odborníkov. Výsledok takéhoto správania poškodzuje verejný záujem obyvateľov Petržalky na úkor vlastnej sebaaprezentácie,“ uviedla Pätoprstá na margo faktu, že Ján Hrčka hlasoval proti úveru.

„Nemám vôbec žiadny problém s danými investíciami. Dokonca ich opakovane podporujem a oceňujem. Problém, a to obrovský, mám však s tým, ako chce magistrát tieto investičné zámery znova financovať. Čiže problém mám s ďalším, tentoraz 30-miliónovým úverom na úkor všetkých Petržalčanov i Bratislavčanov a najmä našich budúcich generácií, ktoré tieto peniaze budú musieť jedného dňa splácať zo svojich peňaženiek,“ reagoval Ján Hrčka.

Dodal, že pôvodná cena druhej etapy električky mala byť 89,5 milióna eur s DPH, no najnovšie sa už vyšplhala na 117 miliónov eur. „A zďaleka nejde o finálnu sumu. Len toto predraženie je takmer identické s 30-miliónovým novým úverom, ktorým sa Bratislava opäť viac zadlžuje. Ľudia i ja sa teda čoraz viac pýtajú, prečo by mali tieto zlyhania mesta platiť cez vyššie dane a poplatky či drahšiu MHD. Realita v našej Petržalke pri tom jasne ukazuje, že ak by vedenie magistrátu hospodáril tak, ako my v Petržalke, žiadne nové úvery by nepotrebovalo, a to ani na väčšinu investícií. Petržalka roky a systematicky nielen znižuje svoj dlh - z cca 23 % v roku 2014 na cca 4 % v roku 2024 -, ale najmä rapídne zvyšuje objem svojich investícií a majetku, a to bez toho, aby si na tieto verejne prospešné projekty brala úvery.“

(pn) foto: Matúš Husár

MÄSO MIRAN TRADÍCIA A KVALITA ZO SLOVENSKA

- Výhradne slovenské mäso
- Bravčové z vlastného chovu
- Pochutné mäsové výrobky podľa tradičných receptúr
- Široká ponuka - zabíjačkové špeciality, klobásy, údeniny, šunký...

Nájdete nás v Bratislave:

Petržalka – Nám. Hraničiarov 9
Po: 09:00 – 18:00
Ut – Pi: 07:00 – 18:00
So: 07:00 – 12:00

Karlova Ves – Pribešova 4
Po: 10:00 – 16:00
Ut – Pi: 08:00 – 16:00
So: 07:00 – 12:00

Petržalka – Mánesovo námestie 7
Po: 10:00 – 16:00
Ut – Pi: 08:00 – 16:00
So: zatvorené

Devínska Nová Ves – Eisnerova 46
Po: 10:00 – 18:00
Ut – Pi: 08:00 – 18:00
So: 07:00 – 12:00

+421 2 635 316 00 miransro@gmail.com <https://www.masomiran.sk/>

Ako je to s odstupným pre starostu Hrčku?

„Starosta Hrčka po kauze krádeže 2,7 mil eur z miestnej kasy, dostal odstupné viac ako 22-tisíc eur,“ zverejnil Team Bratislava pre Petržalku na svojom Facebooku.

„Považujem za neprijateľné, že vedenie, pod ktorým zmizlo takmer 3 % ročného rozpočtu, je ešte finančne odmeňované. Hrčka nevyvodil plnú osobnú zodpovednosť, odstúpil len formálne a následne opäť kandidoval. Išlo teda o premyslený marketingový ťah.

A ešte získal odstupné zhruba 16-tisíc eur,“ uviedol petržalský poslanec a podpredseda klubu PS/Teamba Adam Sarlós. „Takéto kroky podľa mňa nesvedčia o zodpovednom hospodárení, ale o neúčte k verejným financiám a k obyvateľom Petržalky.“

Na svojom profile na to Ján

Hrčka reagoval: „Od roku 1994 na Slovensku platí zákon, podľa ktorého sa každému jednému starostovi po skončení aspoň jedného celého funkčného obdobia vypláti odstupné. Ani nie také, že „urobil si kopec roboty, zaslužiš si“. Proste len také, že „bol si starosta, tu máš“. Tento roky platný zákon platí aj na starostov, ktorí sa vzdávajú funkcie, čiže za jún 2025 platil aj na mňa. Samozrejme, neplatí pre starostov, ktorí niečo ukradli, či spáchali iný trestný čin. Takže som v júli za šesť a pol roka práce dostal od mestskej časti, ktorá musela rešpektovať

daný zákon, toto špeciálne starostovské odstupné vo výške 3, slovom troch mesačných plátov. V mojom prípade cca 22-tisíc eur v hrubom.“ Dodal, že pri položení mandátu nepožiadaval o preplatenie svojho nároku na dovolenku vo výške 48 dní, cca 18-tisíc eur v hrubom. „Ak by som sa druhého mandátu starostu nevzdal a dokončil ho, čo bolo pre morálnu koalíciu TB/PS v tom čase „nepredstaviteľné“ ako aj pre mňa, mestská časť by mi musela podľa rovnakého zákona vyplatiť nie tri, ale až 4, slovom štyri mesačné platy, čiže o cca 7-tisíc eur viac.“ (pn)

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE
0905 616 329
02/ 6542 2387

Ďalší psí výbeh

O vybudovaní psieho parku Budatínska sa hovorí od roku 2023, túto jeseň by mohol byť realitou.

V uznesení „Odpočet investičných projektov“ zo septembrového zastupiteľstva sa hovorí, že psí výbeh na Budatínskej by sa mohol začať realizovať v októbri 2025.

„Psí výbeh na Budatínskej ulici bude umiestnený vo vnútrobloku vedľa športoviska Budatínska. Ide o poslaneckú prioritu, za ktorou stojí poslanec Pavol Pecen. Mestská časť už vysúťažila zhotoviteľa a v najbližších dňoch pristúpi k podpisu zmluvy a k

zahájeniu samotnej realizácie výbehu,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. Financie sú 35-tisíc eur z prvej vlny poslanskej priorit a 5-tisíc eur z druhej vlny na agility prvky, ktoré poslanec odsúhlasil. V psom výbehu na Šrobárovom námestí zatiaľ podobné agility prvky chýbajú, poslanec Pecen sa na zastupiteľstve vyjadril, že na to bude myslieť pri skladaní rozpočtu.

(in) foto: Matúš Husár

Užite si Seniorfest

Október je mesiac, ktorý nielen v Petržalke patrí starším. Čo si nenechať ujsť na petržalskom Seniorfeste?

Hudobné i divadelné vystúpenia, prednášky, športové súťaže či tvorivé dielne. Vymenujme aspoň niektoré. V Cik Cak Centre sa 15. októbra o 17h dostane na Cestovateľský klubom na Filipíny. Doobeda od 9 do 10h sa na ZŠ Holíčska môžete zúčastniť na tanečnom kurze Petra Modrovského.

Celé skupiny z denných centier, pôjdu povzbudiť svojich členov na Turnaj o Pohár starostu v stolnom tenise 16. októbra od 8h. Kto rád tvorí, toho možno zaujmú Mandaly pre radosť a relax v DC Gerčenova, a to od 10h do 12h.

V Centre MEMORY môžete potrénovať pamäť 30. októbra od 15.30 do 16.30h alebo dostať svoj mozog do fitka 27. októbra v DC na Osuského od 10 do 11h. V DK Zrkadlový háj vystúpi 27. októbra Poleno a Kuštárovci a 29. októbra nás na rovnakom mieste čaká záver Seniorfestu s jazzovou speváčkou Adrienu Bartošovou. Kompletný program, kde si každý deň niečo nájdete, je na webe petrzalka.sk/seniorfest.

Seniori si október plný akcií chvália, len im trochu chýbajú zdravotné prednášky. „V Ružínove ich majú v tejto dobe hneď niekoľko. Napríklad Ako zachrániť život pred príchodom záchranky, Jeseň života bez bolesti chrbtice a kĺbov alebo Terapia jedlom pre seniorov. Privítala by som niečo podobné aj v Petržalke,“ skonštatovala istá Petržalčanka.

(pn)

Dočkajú sa nových schodov

Potešíme obyvateľov Šustekovej. Mestská časť pripravuje projekt obnovy a deba-rierizácie dlhodobo zanedbaného schodiska pri zastávke MHD.

Naposledy pred dvoma rokmi sme písali o týchto schodoch, ktorým chýba rampa a kočíky tade neprejdú. „Roky nám to sľubujú. Vidno už vychodené a vyjazdené cestičky vedľa nich,“ sťažovali sa miestni.

Mesto a mestská časť sa dlho naťahovali, komu vlastne patria. Hovorilo sa, že tadiaľ má viesť cyklotrasa a s jej realizáciou sa opraví aj schody. Napokon samospráva skonštatovala, že pozemky sú vo vlastníctve mesta, zverené do správy mestskej časti. A tá sa roz- hýbala. V uznesení „Odpočet investičných projektov“ zo septembrového zastupiteľstva sa spomína rekonštrukcia schodov k zástavke MHD v južnej časti vnútrobloku Šustekova. „Cieľom projektu

je obnoviť a debarierizovať dlhodobo zanedbané schodisko, ktoré verejnosti slúži ako frekventovaná prístupová cesta k zastávkam MHD a tiež na terasu bytového domu,“ informovala nás hovorkyňa Petržalky Mária Halašková. „Aktuálne je zámer v štádiu prípravy rozpočtu, pričom čiastočne má byť hrađený aj z priorit poslancu Milana Vetráka. V rámci rekonštrukcie schodiska je v pláne oprava nášlapných

častí schodov, vytvorenie bezbariérového prístupu (dve tretiny schody, jedna tretina rampa), u zábradlia sa posúdi jeho stav a podľa toho sa zvolí riešenie – buď výmena, alebo náter. Celkový rozsah ani termín začiatku rekonštrukcie nateraz nie sú známe a budú závisieť od výšky rozpočtu a výsledku verejného obstarávania dodávateľa.“

(in) foto: in

agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti

Domáca ošetrovateľská starostlivosť o rany, preležaniny a iné výkony u pacientov doma
(hradené zo zdravotného poistenia)

Informácie a objednávanie
0948/427 747, 0911/427 747
www.harris.sk
ADOS Harris, Haanova 26, Petržalka

Prijímame nových pacientov

Kozy v centre Bratislavy? Developer prináša prírodné riešenia

Ambíciou projektu Nové Lido, za ktorým stojí spoločnosť JTRE, je stať sa jednou z najekologickejších štvrtí na Slovensku s čo najnižšími prevádzkovými emisiami. Cesta k tomuto cieľu nie je jednoduchá, ale jej súčasťou môžu byť aj malé kroky. Jedným z nich je novinka, ktorá je v centre európskeho hlavného mesta skutočne nezvyčajná – na Novom Lide sa pasie stádo kôz.

Prečo práve kozy?

„Diskutovali sme o spôsoboch čo najšetrnejšej, postupnej kultivácie a prečisťovania územia, ktoré je na mnohých miestach plné buriny a kríkov. Kozy sa nám videli ako zaujímavý nápad,“ hovorí Martin Stohl, Head of ESG JTRE.

Tento koncept vznikol po porade s ekologickými konzultantmi. Najprv síce znel bláznivo, no rýchlo si získal podporu: „Aj keď sa tento nápad u nás vo firme spočiatku stretol skôr s úsmevmi, z nášho pohľadu sa v ňom stretávajú mnohé benefity.“ Tých je hneď

niekoľko: Prírodný prístup k údržbe, úspora nákladov, menej hluku a ako bonus – vízia výroby mliečnych výrobkov.

Pasenie kôz má prínos aj pre lokálnu biodiverzitu. Kozy sú nenáročné a nepohrdnú ani invazívnymi rastlinami, ako pajaseň žliazkatý a zlatobyľ, ktorých sa na Novom Lide vyskytuje veľa. Pasenie podporuje rôznorodosť rastlínstva, vytvára podmienky pre výskyt opelovačov, vtáctva, ako aj pôdnych mikroorganizmov a húb. Tie pomáhajú rastlinám absorbovať živiny a zároveň v pôde viažu uhlík.

Kozy z Devína: Mestské kosačky z praxe

Starostlivosť o kozy má pod palcom Dominik Bažík, ktorý vedie farmu v mestskej časti Devín. Jeho filozofia je jasná: „Bol to jedinečný nápad spolunažívať so zvieratami, vytvoriť im priestor na pastvu a zároveň ich zbližovať s ľuďmi. Je to atrakcia, vďaka ktorej sa môžu veľa naučiť o správaní zvierat.“

Farma na Devíne, z ktorej kozy pochádzajú, nie je len obyčajný chov. Je to miesto, kde sa spája produkcia s komunitou. „Na našej farme v Devíne chováme kozy a kravy, ktoré nám produkujú mlieko, z ktorého vyrábame rôzne syry a iné mliečne výrobky,“ doplní Bažík. Tieto výrobky možno nájsť v reštaurácii ECK alebo v predajni Potraviny od našich.

Ekologická vízia Nového Lida

Umiestnenie kôz nie je náhodné. Je to súčasťou filozofie, ktorú developer v rámci projektu Nové Lido buduje už niekoľko rokov. Ako pripomína Martin Stohl, vyrástla tu stromová škôlka s drevinami pre budúcu výsadbu, ako aj komunitná záhrada či včelie úle. Kozy sú ďalším dielom v mozaike tejto ekologickej vízie. „Projekt Nové

Lido je pre nás pilotný v mnohých ohľadoch. Nastavujeme tu nové štandardy udržateľnosti a kde sa dá, snažíme sa hľadať ekologickejšie riešenia ohľaduplné voči prírode, mestu a jeho obyvateľom.“

Zanedbaný nie je ani sociálny rozmer. „Sme si vedomí prítomnosti mnohých ľudí bez domova v území. Diskutujeme riešenia a spolupracujeme s neziskovými organizáciami pri komunikácii s týmito ľuďmi. Radi by sme zapojili aspoň časť z nich do jednoduchších prác v území, napríklad aj okolo spomínaných kôz.“

Mesto, ktoré dýcha prírodou

Bratislava má podľa Dominika Bažíka na podobné riešenia výborné predpoklady. „V každom meste je prirodzená snaha vytvárať zelené a oddychové zóny a tam už je len krok od toho, zapojiť aj zvieratá do každodenného života v takýchto častiach. Stačí len chcieť.“

Práve Nové Lido sa ukazuje ako ideálne miesto pre testovanie takýchto vízií. Kozy sú síce len malý krok, ale práve tie malé kroky robia mestá príjemnejšími, ľudskejšími a živšími. ■

► **Pokračovanie zo strany 1**
Na projekt „Petržalská os: lávky“ je v tohtoročnom mestskom rozpočte vyčlenených 10-tisíc eur. Bohužiaľ, lávky si nepolepšia ani cez 30-miliónový úver, ktorý v septembri schválili mestskí poslanci. Medzi projektami sa uvádza suma cca 11 miliónov eur pre oddelenie dopravných

stavieb - Nová ET v Petržalke, ale... „*Uvedené lávky nie sú súčasťou projektu ET Petržalka, a teda predmetné čerpanie sa na ne nevzťahuje,*“ informoval nás Peter Bubla. „*Pri prognóze na rok 2026 či 2027 na lávky cez Chorvátske rameno nevyčlenil magistrát žiadne peniaze,*“ citujeme web o architektúre ASB.sk.

Lávka Lachova

Spája Lachovu, Mlynarovičovu, Furdekovu, Haanovu s Jungmannovou, pre cestujúcich je to skratka na električku, pretože ísť cez most na Námestí Hraničiarov je pekná zachádzka.

Poslankyňa Elena Pätoprstá na poslednom miestnom zastupiteľstve konštatovala, že je v dezolátnom stave – lávka, aj prístup k nej, ktorý nie je bezbariérový. Pýtala sa, čo sa od roku 2021, kedy sa hovorilo o rekonštrukcii pontónov, zrealizovalo. Starosta Ján Hrčka reagoval, že prebehli rokovania s SVP, mestská časť navrho-

vala, žeby novú lávku „spravili v rovine“, aby bola bezbariérová, od SVP však dostali zamietavé stanovisko z dôvodu, že sú schválené štyri trvalé lávky cez Chorvátske rameno z dielne mesta. Jeho slová potvrdzuje aj reakcia referenta na podnet na portáli odkazprestarostu.sk z augusta 2022. „*Zo Slovenského vodohospodárskeho podniku sme dostali echo o jej zrušení (lávky, pozn.red.) po vybudovaní 4 mostných*

Keď koncom júla začala jazdiť električka, mnohí z obyvateľov neďaleko trate by hneď vymenilo krásne, ale neexistujúce, lávky aj za provizórne mosty od armády. Ani tie sa však nikto osádzať nechystá, a tak sa aktuálne pokúšame resuscitovať aspoň staré lávky. S akým úspechom?

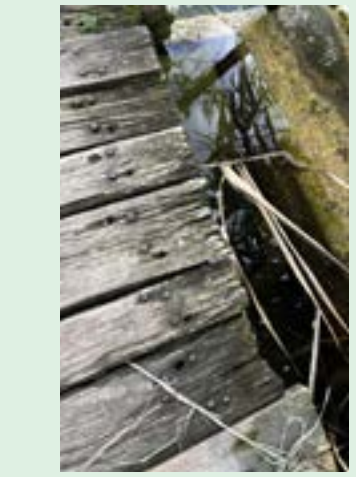
Pontónový most – Veľký Draždiak

Mestská časť nie je vlastníkom ani správcom lávky, napriek tomu ju chce opraviť. Problémom nie sú ani tak financie, ako nemožnosť predmetnú lávku opraviť resp. postaviť na jej miesto novú lávku bez súhlasu správcu Chorvátskeho ramena - Slovenského vodohospodárskeho podniku (SVP).

V máji 2025 interpelovala poslankyňa Michaela Ondrejčáková starostu vo veci lávky pri Draždiaku. Boli tam osadené výstražné tabule „Vstup na vlastné nebezpečenstvo“: a zaujímalo ju, či ich osadila mestská časť a či sú v rozpočte vyčlenené financie na opravu potápajúcich sa plavákov a výmenu poškodených drevených latiek. Ak nie, bola ochotná do toho investovať svoju poslaneckú prioritu. Tabule osadila samospráva na základe podnetov od obyvateľov a po zhodnotení stavu lávky. S opravou je to horšie. „*Mestská časť Bratislava-Petržalka nie je vlastníkom ani správcou pontónovej lávky cez Chorvátske rameno, ktorá sa nachádza pri*

ulici Topoľčianska smerom k ulici Tematínska pri Veľkom Draždiaku,“ píše sa v odpovedi na interpeláciu. Samospráva v minulosti zisťovala, kto je jej vlastníkom, v roku 2009 sa dopátrala k informácii, že predmetná lávka bola povolená vtedajším Vodohospodárskym podnikom a vlastníkom predmetnej pontónovej lávky je Ústav lekárskej kozmetiky, ktorý sídlil neďaleko. Mestská časť opätovne zisťovala, kto je vlastníkom lávky aj od leta 2024. Opäť prišla k záveru, že ide o „*Ústav lekárskej kozmetiky alebo iný subjekt, ktorý bol v tom čase stavebníkom resp. vlastníkom stavby, kde sídlil v tom čase Ústav lekárskej kozmetiky na ulici Tematín-*

Zabudnutá štúdia aj jej odporúčania

▲ Priestor pred Topoľčianskou je určený na výstavbu aj podľa čistopisu štúdie.

Je to už vyše 6 rokov, čo bola vo februári 2019 verejne prerokovávaná štúdia, ktorá riešila Petržalskú os. Výsledkom bolo 5 petícií a vyše 3500 podnetov či námietok. Až v máji 2023 verejnosť spoznala finálnu verziu po zapracovaní pripomienok. Hoci návrh štúdie výrazne znižoval zastavanosť územia, ktorá je v území aktuálne možná, a finálna verzia ju ešte viac zredukovala, obyvatelia neboli spokojní. S čím musia napriek tomu v najbližších rokoch rátať, je výstavba SOHO a dokončenie upraveného projektu DOMINO na Lúkach na súkromných pozemkoch.

Na mestských pozemkoch sa zatiaľ stavať nebude, na-

priek tomu, že sa zástupcovia mesta na verejných diskusiách viackrát vyjadrili, že okolie zastávok je určené na urbanizáciu, popri občianskej vybavenosti musí byť aj bytová výstavba, aby boli oblasti živé a tvorili nové pracovné príležitosti, zisk aj dane, ktoré sa dajú použiť pri údržbe územia a zelene.

Bude na údržbu?

Bratislava sa v súčasnosti riadi územným plánom z roku 2007, výnimkou sú zmeny a doplnky. Aktuálne sa vyhodnocujú pripomienky k návrhu zmien a doplnkov územného plánu ZaD 14 (baliť zmien v prospech nájomného bývania). „*Po kladnom ukončení posudzovania bude*

Urbanistická štúdia „Riešenie centrálnej rozvojovej osi Petržalka“ navrhovala až 13 nových peších lávok, aby sa vytvorili prepojenia cez kanál!

navrh predložený na rokovanie mestského zastupiteľstva. Je predpoklad, že sa tak stane vo štvrtom štvrťroku tohto roka a v prípade jeho schválenia by tak účinnosť mohla nastať v roku 2026,“ informoval nás hovorca magistrátu Peter Bubla. Urbanistická štúdia „Riešenie centrálnej rozvojovej osi Petržalka“ tiež navrhuje zmeny územného plánu mesta a predstavuje podklad pre podrobnejšie územné plány zón. Kedy sa dostane na rad? „*Možným zapracovaním výstupov urbanistickej štúdie „Riešenie centrálnej rozvojovej osi Petržalka“ do územného plánu mesta (ÚPN) formou jeho zmien a doplnkov sa*

v súčasnosti zaoberá spracovateľ ÚPN/Metropolitného územného plánu (MÚP) - Sekcia územného plánovania MIB a vyhodnocujú sa možnosti ako kapacitné tak aj časové, práve v súvislosti s rozbiehajúcimi sa prácami na novom MÚP. Z predmetnej štúdie sa vyhodnocujú dopady na zmenu funkčného využitia, regulácie a tiež dopravná obsluha územia. Z časového hľadiska je naozaj možné, že sa predmetná urbanistická štúdia stane až podkladom pre nový MÚP,“ uviedol Peter Bubla. Podľa nového zákona o územnom plánovaní je potrebné schváliť nový MÚP mesta do roku 2032.

Vyzerá to tak, že mesto sa so zapracovaním štúdie do územného plánu neponáhla. Ani jej odporúčania – napríklad nutnosť lávok alebo jedinečné električkové zastávky, ktoré by boli orientačnými bodmi – nepovažuje za relevantné.

Inak je to v prípade zelene. Popri Chorvátskom ramene navrhla štúdia park s udržiavanou mestskou zeleňou a mesto doteraz spolu s náhradnou a doplnkovou výsadbou vysadilo 1493 ks stromov a 21 516 ks krov. Do konca mimovegetačného obdobia chce vysadiť všetky zvyšné stromy a kríky v počte 784 ks stromov a 18 523 ks krov, informoval nás Peter Bubla.

Množstvo stromov a kríkov, ktoré sa sadia, vo vás môže vzbudiť pocit, že v okolí električky sa stavať ani nebude. To je ilúzia. Aj podľa čistopisu štúdie je výstavba naplánovaná napríklad pri zastávke pred Topoľčianskou alebo oproti pred Holičskou, alebo za Farským kostolom Sv. rodiny kostolom, kde je dnes ešte stavenisko.

Väčšina obyvateľov je nateraz spokojná. Treba už len dúfať, že mesto, ktoré aktuálne nemá ani na lávky cez Chorvátske rameno, bude mať najbližšie roky na údržbu novej petržalskej zelene. (in) foto: in

DONGFENG

Druh paliva: Benzín
Prevodovka: Automatická 7-stupňová
Max. výkon: 130 kW
Max. krútiaci moment: 285 Nm
Rozmery (d/š/v): 4850/1900/1715 mm
Pohotovostná hmotnosť: 1550 kg
Počet miest: 7 (2+2+3)
Kombinovaná spotreba: 6,8 l

U-TOUR Variabilné 7-miestne MPV
Záruka 5 rokov / 150 tis. km

motorpartner.sk

motorpartner.sk

MOTOR PARTNER s.r.o.
Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava
www.dongfengbratislava.sk
dongfeng@motorpartner.sk
+421 915 595 426

foto: in

Mladí ľudia k nám dnes prichádzajú aj s požiadavkou na zašitie gombíka

Umelecká krajčírka Ladislava Gunarová (47) s mamou Irenou Matúšovou (70) otvorili pred 30 rokmi v Petržalke zákazkové krajčírstvo a roky šili divadelné a karnevalové kostýmy, spoločenské a svadobné šaty. To už je minulosť, napriek tomu vidia svoju budúcnosť optimisticky. „Roboty budeme mať ešte dlhé roky dosť,“ tvrdia.

Keď hľadám Salón Lada na Romanovej 33, trochu blúdím, napriek tomu, že ma navigujú orientačné tabule. Mám pocit, že jedna z nich je tu hádam už od začiatku fungovania prevádzky. „Tá na paneláku je novšia, ale zase zarástla krikmi,“ smeje sa Ladislava Gunarová a mne je hneď jasné, prečo ju zákazníci volajú ‘Slniečko’. Prekážky zvláda s úsmevom. „Rozmýšľam, žeby som tú starú dala obnoviť, ale ľudia nás už poznajú, reklamu ani nepotre-

Strihy rovno na látku

V maličknej miestnosti visia na vešiakoch svadobné a spoločenské šaty a vzhadu v sklade ju zákazníci volajú ‘Slniečko’. Prekážky zvláda s úsmevom. „Rozmýšľam, žeby som tú starú dala obnoviť, ale ľudia nás už poznajú, reklamu ani nepotre-

Irena Matúšová bola kedysi jednou z najlepších strihačiek v dielňach Slovenského národného divadla.

bujeme.“ Dodá, že stálych zákazníkov ráta na stovky, a keď vidí môj údiv len skonštatuje: „Viete, za tých 30 rokov sa to nazbieralo.“

ré šili pre najväčšie slovenské divadlá. Kedysi hlavný príjem dielne, je dnes už minulosť. „Dopyt sa menil a my sme sa mu prispôbovali,“ konštatuje Ladislava Gunarová bez štipky smútku. S úsmevom dáva slovo svojej mame, aby začala rozprávať ich spoločný príbeh. „Takmer 38 rokov som pracovala v dielňach Slovenského národného divadla. Robila som strihačku kostýmov pre operu, činohru aj balet,“ spomína Irena Matúšová. „Kostýmový výtvarník doniesol návrhy, ja som urobila strih.“ Kto niekedy rozkladal „stoh papierov“ z časopisu Burda a dokázal sa v ňom zorientovať, vie, aké umenie je dať predstavu z obrázku či fotografie na papier. Celok a strih totiž vyzerajú úplne inak. „A my sme ani nerobili strihy na papier, ale rovno na látku. Nebol čas,“ ohromí má ďalšou informáciou pani Irena. Výnimkou boli len zložité dobové kostýmy na mieru pre spevákov. Museli byť vraj ako jeho druhá koža. Ved' kedysi ste do divadla chodili často len obdivovať kostýmy.

Pýtam sa jej, či keď ide po ulici a vidí na niekom pekný

▲ Malá prevádzka je na Romanovej „schovaná“, o zákazníkov však núdzu nemá. „Mám pocit, že ich je z roka na rok viac,“ hovorí Ladislava Gunarová.

ka báť, vedela by urobiť jeho strih. „Áno, mne stačí fotografia a rovno na látku spravím strih. Ved' to robím celý život,“ usmeje sa. „Kostýmový výtvarník Milan Čorba mi neraz hovoril: ‘Irenka, prečo ne-robíte strihy na papier, aby sa zachovali?’ No, nebolo kedy...“

Deti vyrástli so mnou v dielni

Petržalčanky našli priestor kúsok od svojho bydliska, prevádzku rozbíhali aj so spolužiačkou pani Ladislavou. „Ja som z divadla neodišla, po robote som prišla sem

a pracovala ďalej,“ spomína pani Irena a po tejto informácii jej veríte, keď povie, že svoju prácu má rada a baví ju dodnes.

„Začiatky zákazkového krajčírstva ale neboli jednoduché. Veľakrát sme ani nezarobili. Istý čas som popri krajčírstve robila aj čašníčku, aby som mala nejaký príjem. A mama dávala časť svojej výplaty našej zamestnankyni,“ spomína Ladislava Gunarová.

Keď divadlá nestíhali, oslovovali na šitie kostýmov externistov, a keďže pani Irena bola jednou z najlepších strihačiek, dávali ich malej dielni robiť aj divadelné kostýmy. Hoci ich ušili stovky, boli to zväčša jednorazové akcie. A tak cez leto chodili obe brigádovať aj na divadelné festivaly do Rakúska a Nemecka.

„V dielni zostala moja spolužiačka, nikdy sme nemali zatvorené. Aj doteraz, keď ideme na dovolenku, ide jed-

na a o týždeň druhá. Ja som nebola ani na materskej dovolenke. Mám tri deti, všetky vyrástli so mnou,“ pokračuje Ladislava Gunarová.

Postupne šili pre divadlo čoraz menej. „Jednak sa začalo šetriť, jednak si divadlá začali požičiavať celú výpravu. Vyšlo ich to lacnejšie. Kostýmy upravili a bolo.“

Popri divadelných kostýmoch však obe dámy robili aj karnevalové masky. Pani Irena strihala, Ladislava šila. „Boli veľmi žiadané. Viete, to nebolo ako dnes, že idete do hypermarketu a dieťaťu nejaký kúpite. A tie masky boli krásne, doslova umelecké diela. Ľudia si ich požičali a vracali sa nadšení.“ Ale aj toto šitie skončilo, hoci nadčasové kostýmy, ktoré im zostali, v dielni stále požičiavajú. „Detské karnevaly sú stále, ale rodičia si rozmyslia, či kúpiť za pár eur dieťaťu masku v obchode a má ju aj doma pre radosť alebo si ju od nás len požičajú na víkend a musia vrátiť,“ vysvetľuje Ladislava Gunarová.

Istý čas ich dielňu zamestnávali aj nevesty. „Z cudziny priniesli obrázok svadobných šiat, ktoré u nás nevedeli zohnať a my sme im ich ušili. Keby sme s nimi začali skôr, máme dnes vychytený salón, ale pre divadlo sme nemali dosť času.“ A hoci neskôr otvorili aj vlastný svadobný salón, keď sa rozbiehal, prišla pandémia a museli ho zatvoriť.

Aj to však prežili. „Dnes už na zákazku nešíjeme, hoci to ľudia stále žiadajú. Len, mami, ja už na dôchodku, ja som tu sama a zamestnať výpomoc je problém. My robíme poctivo a poriadne, lebo potom sa k nám ľudia vracajú,“ hovorí Ladislava a spomína na učnice, ktoré k nim prišli na prax. „Bolo mi ľúto, že túto robotu nemilujú ako my.“

Starneme spolu s našimi zákazníkmi

Ponuka prevádzky sa postupne zredukovala na opravy a úpravy odevov. Pýtam sa Ladislavy, či jej nechýba tvor-

ba. „Ešte stále upravujeme spoločenské šaty, to je pekná práca. To mi kompenzuje zákazkové šitie.“

Len... dá sa z toho vyžiť? „Neverili by ste, koľko ľudí príde aj päťkrát so svojimi obľúbenými nohavicami. Ešte mi ich dajte dokopy, ešte sa ich nechcem zbaviť,“ hovoria. Opravujeme aj veci, ktoré by sme my samé dávno vyhodili. Je to naša práca,“ pokračuje pani Irena. Krajčírstvo je jej láska, naplňuje ju energiou. „Niečo si kúpi a potom to upravuje a prerába na svoj obraz,“ prezrádza na ňu dcéra Ladislava.

Šaty však už nešíjú ani pre seba. „Výnimku sme spravili len pre vnučku. Tej sme šili aj šaty na stužkovú, aj ta-nečný kostým,“ hovorí hrdá stará mama. Vnučka s oboma trávila v dielni veľa času, ale mama jej nedovolí pokračovať v ich šlapajách. „Je to drina, žijete z mesiaca na mesiac a ona má na viac, ako sa tu „zakopať“ a robiť opravy,“ hovorí Ladislava a ja sa pýtam, či ona sama nemá pocit, že sa tu „zakopala“. „Nie,“ usmeje sa. „Ja túto robotu milujem. Mám rada ľudí a asi je to aj vidno, zákazníci zas milujú mňa.“

Vždy dostanem nejakú požornosť ako poďakovanie, že som ešte vôbec tu a opravím im veci tak, akoby som ich opravila sebe. Sme ako rodina. Mnohí videli moju dcéru za pultom v postielke a pozrite, dnes má 19. Starneme spolu.“

A ako vidí svoju budúcnosť? Neprevalcujú ju obchody s lacným oblečením na jedno použitie? „Mám pocit, že zákazníkov máme z roka na rok stále viac. Nové kraj-

Článok vznikol v spolupráci so stránkou www.kdemaju.sk, ktorá mapuje vyše tisíc prevádzok a služieb v Petržalke.

čírstva už moc nevznikajú a mladí ľudia dnes prichádzajú aj s požiadavkou na zašitie gombíka. Myslím si, že roboty budeme mať ešte dlhé roky dosť,“ smeje sa Ladislava a vysvetľí, že ľudia prinesú aj oblečenie, ktoré žiadajú vyžehliť alebo dokonca vyprať! „Nás už nič neprekvapí. Keby sme chceli rozšíriť oblasť podnikania, dá sa,“ smejú sa mama s dcérou. „Ale my netúžime. Toto nám stačí.“ (in) foto: Martin Kleibl, in

kde.maju.sk

Pizza Carla®

DONÁŠKA

2+1 Pizza za 1€

+ 1,5l Kofola alebo Vinea zdarma

Pri online objednávke nad 17€
100g Milka zdarma

pizzacarla.sk
...viac ako len pizza

VOLAJTE ZDARMA DENNE 10:00 - 21:30

0800 10 20 30

Revitalizácia petržalských námestí v nedohľadne

Námestie Republiky

Po 5 rokoch bez väčšej zmeny

V roku 2020 sa konal participatívny prieskum medzi obyvateľmi, ako by si revitalizáciu námestia predstavovali. „Námestie je nudné, je to zelená plocha, ktorú mnohí ľudia ani nevnímajú ako námestie,“ uviedla vtedy jedna z realizátoriek prieskumu, urbanistka Lívia Gažová

zrejme najzásadnejšiu výhradu obyvateľov.

Následne MIB v spolupráci s mestom a mestskou časťou vyhlásil urbanisticko-krajinársko-architektonickú súťaž na jeho revitalizáciu. Vyhodnotená bola v roku 2022, víťazný návrh priniesol ateliér Gro architekti.

Čo sa odvtedy zmenilo?

„Odvtedy nevidujeme zo strany magistrátu výrazný posun, s výnimkou úpravy malej časti zelene s kvetmi, výsadby pár stromov v rámci kompenzácie za veľký výrub na električkovej trati či vyašfaltovania niekoľko metrov chodníka,“ tvrdí hovorkyňa Petržalky Mária

Halašková s tým, že nemajú informácie, kedy by komplexná revitalizácia Námestia Republiky v gescii magistrátu hlavného mesta a MIB-u mala byť zrealizovaná. „Najnovšie si hlavné mesto vzalo 30-miliónový úver s tým, že jeho časť by mala byť použitá aj na roky odkladané revitalizácie hlav-

ných bratislavských námestí. V danom materiáli sa však Námestie Republiky, ktoré si v roku 2022 zobral magistrát späť do správy práve za účelom kompletnej revitalizácie, nenachádza.“

Čo na to mesto?

„Máme spracovanú dokumentáciu pre územné rozhodnutie a robíme kroky k tomu, aby sme získali potrebné územné rozhodnutie,“ uviedol pre Petržalské noviny hovorca magistrátu Peter Bubla. Následne bude nutné žiadať o stavebné povolenie, vyhlásiť verejné obstarávanie na zhotoviteľa a, samozrejme, nájsť financie na realizáciu. Podľa portálu yimba.sk, ktorý sa venuje rozvoju a progresívnemu vývoju miest, sa revitalizácia zrejme nezačne skôr ako v roku 2027. Platí to? „V tomto momente, vzhľadom na štádium rozpracovanosti projektu, nevieme poskytnúť konkrétny termín,“ reagoval Peter Bubla.

Nobelovo námestie Muselo dočasne ustúpiť kúpe pozemkov na Veľkom Draždiaku

Na mieste dnešného Nobelovho námestia bol kedysi pôvodný petržalský cintorín. Zrušili ho v 60. rokoch 20. storočia. Spomienkou a odkazom naň ostala gaštanová alej vo východnej časti námestia. Západná časť námestia je zatrávnená s niekoľkými vysadenými stromami. V roku 2020 pribudla alej japonských sakúr. Medzi týmito plochami je pôvodne betónový povrch, po rekonštrukcii v roku 2004 sa zmenil na dláždený.

V marci 2021 spustila samospráva interaktívne zisťovanie potrieb verejnosti v priestore Nobelovho námestia. Závety participatívneho procesu boli zverejnené o rok neskôr. „Väčšina respondentov dotazníka výrazne preferuje, aby malo námestie prevažne oddychový a relaxačný charakter, a tiež, aby bolo zelené. Kul-

túrne alebo športové aktivity na námestí sú pre respondentov dôležité až v druhom rade,“ písalo sa v správe.

Od apríla 2022 je pozemok zverený Petržalke, akou premenou odvtedy prešiel?

„Ako na všetkých verejných priestranstvách v našej správe, aj tu platí, že mestská časť – oddelenie správy verejných priestranstiev – zabezpečuje najmä zvýšenú pravidelnú letnú aj zimnú údržbu a obnovu i doplnenie potrebného mobiliáru. V rámci prvej fázy revitalizácie, teda zisťovania potrieb obyvateľov, sme na základe ich požiadaviek na námestí osadili aj dva šachovnicové stolíky so sedením,“ uviedla Mária Halašková.

Mestská časť po participatívnom procese plánovala

vyhlásiť architektonickú súťaž, a to do konca roka 2023. Čo zdržalo zámer? V akej fáze je súťaž aktuálne?

„Výsledky participácie s obyvateľmi sú dostupné na www.petrzalka.sk/nobelko/. Zámer revitalizácie zdržali zmeny v legislatíve (nový stavebný zákon), zmeny v rozpočte (vzhľadom na veľký rozsah prác v rámci tohto projektu je potrebné ho nanovo spracovať) a tiež spracovanie podmienok pre overovateľa – Slovenskú komoru architektov. Kvôli výraznému nárastu výšky nákladov na komplexnú revitalizáciu, ktorá by mala reflektovať minimálne väčšinu požiadaviek prieskumu, aktuálne na projektovú dokumentáciu a následnú realizáciu hľadáme vhodné externé zdroje financovania zapojením sa do rôznych grantových výziev,“ uviedla Mária Halašková.

Kedy by mohlo dôjsť k realizácii revitalizácie? Tiež okolo roku 2027?

„Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, najnovšie zásahy do rozpočtu samospráv zo strany štátu či neplánované miliónovú investíciu do kúpy nového majetku (pozemky pod a v okolí Veľkého Draždiaka) si netrúfame odhadnúť konkrétny termín a naše pôvodné plány sme, žiaľ, museli opäť posunúť. Veríme však, že vzhľadom na tieto skutočnosti a pomerne unikátnu dohodu so štátnymi Lesmi SR, ktorá do budúcnosti ochráni a ešte väčšmi zlepší najobľúbenejšiu

rekreačnú zónu všetkých Petržalčanov, ľudia tento odklad pochopia. Akonáhle sa nám však podarí vykrýť financovanie na architektonickú súťaž, bude vyhlásená a budeme ďalej pripravovať projektovú dokumentáciu i samotnú revitalizáciu, a to v duchu výsledkov spomínanej architektonickej súťaže. Určite budeme verejnosť informovať o konkrétnych termínoch po schválení rozpočtu na rok 2026, ktorý však zase výrazne ovplyvní dlhová brzda kvôli vysokému zadlženiu štátneho rozpočtu,“ dodala hovorkyňa Petržalky.

Humenské námestie Verejný park musí byť do dvoch rokov

Humenské námestie získala mestská časť do správy minulý rok. Koncom apríla 2024 schválili zverenie pozemku mestskí poslanci. Mestská časť sa podľa uznesenia zaviazala, že zabezpečenie podkladov na obstaranie krajinno-architektonickej štúdie-Humenské námestie, realizáciu samotného verejného parku a s tým spojených prác, ako aj technické a stavebné zhodnotenie pozemku bude realizovať z vlastných finančných zdrojov, alebo prostredníctvom dotácií zo štrukturálnych a enviromentálnych

fondov. A tiež, že verejný park na Humenskom námestí vybuduje najneskôr do 31. 12. 2027, inak je povinná pozemok vrátiť do priamej správy hlavného mesta.

Aké zmeny doteraz samospráva zrealizovala?

„Po zverení námestia do našej správy sme začali vykonávať na daných pozemkoch základnú údržbu. Doteraz sme zabezpečili zvýšenú kosbu, potrebné orezy a výruby poškodených či inváznych drevín, ako aj obnovu mobiliáru,“ uviedla Mária Halašková.

V akej fáze je krajinno-architektonická štúdia?

„Naša samospráva nebude pri tomto projekte obstarávať krajinno-architektonickú štúdiu. Namiesto nej sme vo vlastnej rézii s našimi odbornými útvarmi vypracovali plán postupnej revitalizácie námestia, ktorého rozsah bude závisieť od finančných možností rozpočtu. náš plán zahŕňa tak vybudovanie workoutového ihriska, ako aj výraznejšiu dosadbu zelene, doplnenie a obnovu chodníkov či mobiliáru,“ reagovala hovorkyňa Petržalky.

Stále platí, že realizácia by mala byť hotová do roka 2027?

„Aj preto mestská časť aktuálne hľadá tak externé, ako aj vlastné finančné zdroje na prvú etapu spomínanej revitalizácie,“

aby dodržala podmienky zverovacieho protokolu a najmä, aby sa tento priestor stal plnohodnotnejším pre všetkých obyvateľov lokality, ako aj jej návštevníkov,“ dodala. (in) foto: in, Matúš Husár

Estetika súčasného trhoviska je biedna, architektonická štúdia dáva nádej, že sa to raz zmení.

citujeme štúdiu. Architekti zachovali počet predajných stánkov – 72 uzamykateľných, ktoré majú aj stoly a 10 stolov pre príležitostných predajcov. Rozmery plochy ani výška stánkov sa mení nebude.

V rámci štúdie je navrhnutá aj oddychová zóna pre kupujúcich, ktorá má charakter parkovej úpravy.

Hovorkyňa Petržalky Mária Halašková upozorňuje, že štúdia nie je záväzným dokumentom. „Ide iba o predbežný koncept, ktorý bude podliehať zmenám v závislosti od finančných a majetkovo-právnych možností mestskej časti,“ uviedla. Napriek tomu je zaujímavé vidieť, ako by trhovisko mohlo vyzerať. (in)

Vizualizácia: 2T Ateliér, Marian Dekan

Ako by sa mohlo zmeniť trhovisko

V auguste odovzdal 2T Ateliér (Ing Tibor Mátis, Bc. Enikő Máronová) mestskej časti objednanú architektonickú štúdiu: Trhovisko na Mlynarovičovej a okolitý park.

Trhovisko Mlynarovičova bolo postavené v roku 1985 a ako jediné zo štyroch trhovísk prežilo dodnes. Bohužiaľ, estetický stav stánkov už niekoľko rokov frustruje obyvateľov. Architektonická štúdia dáva nádej, že sa to zmení. Projekt navrhuje odstrániť pôvodné prestrešenia, dokonca aj celú spevnenú plo-

chu, ktorá je tiež v zlom stave, a takisto nefunkčnú fontánu. Následne opraviť spevnené plochy a vysadiť kríky a stromy. „Nad celým trhoviskom je navrhnutá stálozelená vrstva bezúdržbovej zelene ako zelená strecha, ktorá v letných mesiacoch zabezpečuje príjemnú klímu pre všetkých predávajúcich a kupujúcich,“

REVOLÚCIA SA ZAČALA

NOVÝ CITROËN C3

UŽ OD **14 490 €**

BENZÍN AJ ELEKTRICKÝ

CITROËN a TotalEnergies
 Uvedená cena je s DPH, pre verziu YOU. PureTech 100 S&S BVM6 po odpočítaní bonusu Citroën Privilege od CITROËN FINANCIAL SERVICES. Mix spotreba a emisie CO₂ podľa WLTP: 5,6 l/100 km a 126 – 127 g/km. Viac na www.citroen.sk

CITROËN

MOTOR PARTNER, Panónska cesta 22, 851 04 Bratislava-Petržalka

Viete si predstaviť, žeby ste namiesto klasického náhrobku mali na kmeni stromu len tabuľku s menom zosnulého? Prečo sú prírodné cintoríny prijateľné aj pre staršiu generáciu? Aj o tom hovorí Monika Kossuth, obradníčka a manažérka projektu Funebra v organizácii CEEV Živica.

Prírodné pohrebništvo – čo to vlastne je? Na stránke máte napísané: „Tvoríme cintoríny s rešpektom k prírode i ľuďom, kde sa posledné rozlúčky konajú pod korunami stromov.“ Ale aj bratislavské cintoríny, ten petržalský nevynímajúc, sú plné stromov. Nie sú podľa vás priateľské k prírode a k ľuďom?

Prírodné cintoríny vznikajú od 90. rokov po celom svete a sú tvorené tak, aby mali vysokú ekologickú hodnotu a podporovali miestnu biodiverzitu. Zároveň väčšinou slúžia aj ako krásne obradné priestory, s miestami pre rozlúčky priamo pod holým nebom alebo s kvalitnou architektúrou.

Aj klasické cintoríny, aké poznáme aj tu na Slovensku môžu byť plné stromov, neznamená to však, že majú vysokú ekologickú hodnotu. Často vidáme zle zvolené dreviny, napríklad tuje alebo dreviny v zlom stave v dôsledku neodborných zásahov. V klasickom pohrebništve je dôraz kladený predovšetkým na maximalizáciu počtu hrobových miest a čo najjedno-

duchšiu údržbu, ktorá býva zároveň veľmi intenzívna – časté a zbytočne intenzívne kosenie, používanie pesticídov a herbicídov a podobne.

Funebra aktuálne organizuje pohreby v Záhrade spomienok na cintoríne vo Zvolene a v Lese spomienok v košickom krematóriu. Môžete tieto miesta stručne opísať?

Sú to prvé dva slovenské prírodné cintoríny, ktoré sme spoluzakladali s Mestom Zvolen a Mestom Košice a od ich vzniku sa o ne aj staráme. Vo zvolenskej Záhrade spomienok ukladáme popol zosnulých do trvalkových a trávnatých záhonov a celé telá zosnulých pochovávame na miestach, kde postupne vzniká lúčny porast. V košickom Lese spomienok ukladáme popol zosnulých v okolí dospelých stromov. Na oboch miestach využívame ručne vyrábané remeselné urny z papierovej hmoty, ktoré sa ľahko rozkladajú. Pri pohreboch nespokojených tiel používame jednoduché drevené rakvy bez povrchovej úpravy vyrábané slovenskou firmou.

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Posledná rozlúčka so zosnulým pri rieke. Je to možné?

▲ V košickom Lese spomienok ukladajú popol zosnulých v okolí dospelých stromov.

Je zaujímavé, že v Bratislave podobné miesto ešte nemáme. Chystá sa? Máte podnety, že by oň bol záujem?

Túto otázku dostávame veľmi často a viackrát sme sa pokúsili s mestom otvoriť možnosť vzniku prírodného cintorína aj v Bratislave, zatiaľ neúspešne. Sme však presvedčení, že takéto miesto sem patrí a budeme sa naďalej snažiť o jeho vznik. Zatiaľ obrady tu v Bratislave a okolí tvoríme s rodinami v klasických sieňach alebo na netradičných miestach - v prírode, v kaviarni, na chalupe apod. Následne prebehne pochovanie na niektorom z klasických cintorínov alebo v prípade popola aj na vlastnom pozemku.

Áno, ako obradníčky pôsobíme aj mimo našich prírodných cintorínov a rozlúčky vedieme na rôznych miestach. Zosnulé telo môže byť prevážané len pohrebnou službou a zažili sme rozlúčky, kde bola rakva prevezená napríklad k rieke, do galérie či na záhradu hotela, kde sa odohrala posledná rozlúčka a následne pohrebná služba telo opäť odviezla na cintorín alebo do krematória. Ľudia často nevedia, že táto možnosť existuje a tiež nie každá pohrebná služba je ochotná prevoz zariadiť.

Je vôbec možné zmeniť klasický cintorín na tzv. prírodný? Zrejme len v istej časti, ale je na to na bratislavských cintorínoch priestor? A chuť tiež... Spomínali ste, že Marianum, ktorý spravuje bratislavské cintoríny, hľadá inšpiráciu na zmeny aj u vás.

Je ideálne, ak prírodné cintoríny vznikajú na čo najväčšej ploche, kedy môžu mať aj najväčší ekologický význam. Preto nie je vhodné hľadať malé plošky na existujúcich cintorínoch. Čo však všetky správy

cintorínov na Slovensku môžu urobiť, je zamyslieť sa nad tým, ako byť prírode bližší - ako lepšie tvoriť a udržiavať zeleň na cintoríne, ako z cintorína urobiť miesto lepšie využiteľné pre širokú verejnosť, ako pristúpiť k tvorbe hrobových miest a ich údržbe a podobne.

Vaše prírodné cintoríny, kde sa pochováva ku koreňom byliniek alebo stromov, sú vo Zvolene a v Košiciach. Je záujem o tento druh pochovávania? Staršia generácia nie je konzervatívna a nezhrózi sa pri predstave, že namiesto klasického náhrobku by mala len na kmeni stromu tabuľku s menom zosnulého?

Na začiatku našej cesty bolo aj pre nás prevrpením, že aj starší ľudia začali tieto cintoríny vyhľadávať a to najmä vďaka svojmu pozitívnemu vzťahu k prírode a tiež preto, že nechcú, aby s ich hrobovým miestom mal niekto do budúcnosti starosť, keďže na prírodných cintorínoch nie je potrebné miesta udržiavať.

(in) *foto: Marianna Bodnárová*

Tvorte s nami Petržalské noviny

Chcete sa s nami podeliť o radosť, skúsenosť či o to, čo vás v Petržalke trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl petrzalskenoviny@gmail.com alebo na našom Facebooku www.facebook.com/petrzalske.noviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Ad: „Nová zóna PAAS v Petržalke: Biele boxy vyznačili aj na „tankodrome“

V septembri ste uverejnili článok, ktorý ma veľmi pobúril. Uvádza sa v ňom: „Miestni chvália....aj zákaz parkovania na miestach, kam doteraz autá jazdili cez chodník. Ide o námestie pred Jankolovou 2-4.“

Priznám sa, že som bola týmto tvrdením veľmi prekvapená, keďže obyvatelia Jankolovej 4 problém s parkovaním riešia od minulého roka. Tento rok sme aj spísali petíciu za umožnenie parkovania na veľkej asfaltovej ploche medzi Jankolovou 2 - Jankolovou 4 a odovzdali sme ju na Magistráte 24.07.2025 s podpismi 83 dospelých obyvateľov domu (dom má 52 bytov).

Uvedená plocha na pozemku registra „C“ KN parc. č. 363 je pomerne rozsiahla, za

takmer 50 rokov, počas ktorých sme tam parkovali a zároveň sa tam pohybovali aj chodci a cyklisti, dospeli aj malé deti a nebola nikdy zaznamenaná žiadna havária, či akákoľvek kolízia áut s chodcami, príp. cyklistami. Veľmi jednoducho sa vyznačením (namalovaním čiar) dá vyznačiť úsek pre chodcov. Výjazd a zjazd vozidiel na túto plochu nie je potrebné robiť, pretože tam od začiatku je, nakoľko tento úsek bol od začiatku cestou, ktorá viedla smerom od Pankúchovej po Jankolovu. Až pred pár rokmi sa to zmenilo osadením stĺpikov pri našom dome, a tým bolo zabránené prejazdu vozidiel. Avšak veľká, oválna asfaltová plocha pred našim domom stále slúžila ako parkovisko.

Myslím, že by bolo dobré sa na možnosti parkovania v tejto lokalite prísť pozrieť a na vlastné oči niekoľkokrát v týždni vo večerných hodinách sa presvedčiť o tom, ako ľudia vracajúci sa z práce domov - unavení, veľakrát aj s nákupmi, so svojimi autami krúžia po okolitých uličkách a hľadajú miesto na parkovanie. Verím, že na základe uvedených skutočností prehodnotíte pravdivosť tvrdení v uvedenom článku, a že nás podporíte a pomôžete nám v našom „boji“ za získanie parkovacích miest pre obyvateľov bytových domov Jankolova 2 a Jankolova 4.

Anka Mazúrová, zástupkyňa vlastníkov bytov a nebytových priestorov na Jankolovej 4 v Bratislave

Bratislava Teatro

5. 10. Ne: 19:00
FRIDA
MALCOVAT A MILOVAT
Katarína Ivanková
Tomas Palander
Marcel Ochranek
Mirka Galis Partlova

6. 10. Po: 19:00
Milenec
Učinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlova, D. Žiaranová, M. Mňahončák
Režia: Soňa Ferencová

12. 10. Ne: 19:00
CAVEMAN
Honza Holík / Jakub Slach

19. 10. Ne: 19:00
SOBÁŠNY LIST
Martin Mňahončák
Soňa Norisová
David Hartl
Dominika Žiaranová

4. 11. Ut: 19:00
POZVÁNKA
Bláznivá komédia v trojke
Ezraan Richens, Miro Labuda, Adam Mňahončák

Teatro Bratislava s.r.o.
DK Ružinov, Ružinovská 28
820 09 Bratislava

teatroba@teatroba.sk
www.teatroba.sk
+421 905 668 070

Predpredaj vstupeniok
teatroba.sk
ticketportal.sk
Agentúra Kováčová

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Nechodia vám Petržalské noviny? Kontaktujte nás: t. č. 02 3268 8830, email: redakcia@banoviny.sk

PETRŽALSKÉ NOVINY

10. 10. 2025 • vychádzajú 31 rokov • číslo 10
ISSN: 1338 - 1997 • Evidenčné číslo: EV 5665/18

VYDAVATEL: NIVEL PLUS s.r.o., Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava • **IČO:** 35712058 • **REDAKCIA:** Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava, email: jarunkova@banoviny.sk, tel.: 0902 401 708, **Séfredaktorka:** Ingrid Jarunková • **Inzercia:** 0903 740 773, email: szedlarova@banoviny.sk • **web:** www.banoviny.sk • **Tlač:** MAFA a.s., tlačiareň PR reklama je graficky vyznačená ■. Neobjednané príspevky nevraciame a nehonorujeme.

MAFRAPRINT Olomouc • **DISTRIBÚCIA:** Red Post, s. r. o.

© 2013 Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov si v zastúpení vydavateľom vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a verejný prenos článkov. Vydavateľ nedal súhlas na monitoring tlače.

OZNAM! Zbavte sa odpadu
Jesenné pristavenie veľkokapacitných kontajnerov sa v Petržalke uskutoční od 13. októbra do 10. novembra 2025 v 77 lokalitách vrátane Slnecník.

Obyvatelia môžu od 12h do 18h do týchto kontajnerov ukladať objemný odpad (drevený, čalunený nábytok, skrine, police, stoličky, koberce a pod.) aj čisté kovy.

LÚKY

13. 10. 2025 – PONDELOK - Šintavská 22, Budatínska 15-27 pri stojisku, Budatínska 37 pri stojisku, Budatínska 75, Strečnianska 11, Znievska 11, Znievska 40 pri stojisku
15. 10. 2025 – STREDA - Lietavská 9 pri stojisku, Beňadická 8 pri stojisku, Beňadická 18, Šášovská 6 trávnik oproti, Vyšehradská 27 oproti, Vyšehradská 39 pri stojisku, Víglašská 9-11
17. 10. 2025 – PIATOK - Brančská 11 (od Smolenickej 1), Tematínska 2-4, Starhradská 18, Holíčska 23-25 pri stojisku, Holíčska 28 pri stojisku, Smolenická 16-18, Topolčianska 1-3 chodník oproti Topolčianskej 8
20. 10. 2025 – PONDELOK - Jasovská 1, Krásnohorská 7-9 pri stojisku, Bzovická 4 chodník oproti, Jasovská 43, Žehrianska 4 pri stojisku, Žltá 34 – na konci ulice, Zuzany Chalupovej 10 parkovisko

DVORY

STARÁ PETRŽALKA A MATADOR
22. 10. 2025 – STREDA - Kežmarské námestie, Dargovská/ Nábrežná roh ulíc, Kopčianska 82, Očovská 12, Vranovská 59/ Vilová 37 roh ulíc, Vilová 21-27, Pečnianska 9-11
24. 10. 2025 – PIATOK - Bohrova/Kapicova roh ulíc, Pečnianska 25, Zadunajská cesta 3, Röntgenova 2-4, Röntgenova 18-20, Lenardova 16, Gerčenova medzi 13 a 15
27. 10. 2025 – PONDELOK - Černyševského 9, Vavilovova 20-26, Pifflova 1-11, Jungmannova 4 trávnik oproti, Farského 16, Wolkrova 39-41, Belinského 15
29. 10. 2025 – STREDA - Hálova 15-17, Ševčenkova 6-8, Ševčenkova 17-19 parkovisko, Ševčenkova 33, Tupolevova 14-16, Andrusovova 3, Markova 13

HÁJE

3. 11. 2025 – PONDELOK - M.C. Sklodowskej 3, A. Gwercovej medzi 12-14, Jankolova 2, M. Medvedovej 1, M. Medvedovej 30, Mamateyova 15, Mamateyova 12
5. 11. 2025 – STREDA - Bulíkova medzi 15-17, Blagoevova medzi 2-12, Šustekova 17-23, Šustekova 1-7, Mlynarovičova 13, Mlynarovičova medzi 3-5, Lachova medzi 19-21
7. 11. 2025 – PIATOK - Haanova 11-21, Haanova 44, Furdekova 2, Furdekova 1, Námestie Hraničiarov 20, Námestie hraničiarov medzi 6A-8B, Gessayova medzi 13-15
10. 11. 2025 – PONDELOK - Hrobákova 1, Osuského 30, Rovniankova medzi 2-6, Ambroseho medzi 3-5, Romanova 33 Romanova 38, Bradáčova medzi 5-6

(mh)

„Činžák“ na Röntgenovej: Dom, ktorý nesie pamäť

Skromný, ale architektonicky hodnotný pavlačový dom na Röntgenovej ulici v bratislavskej Petržalke je jedným z mála zachovaných príkladov obecnej sociálnej výstavby z obdobia prvej Československej republiky.

Navrhol ho architekt Desider Quastler v roku 1931 ako dôstojné bývanie pre robotnícke rodiny. O rok neskôr sa stal domovom pre mnohých, ktorí na život v „činžáku“ spomínajú dodnes.

Aj napriek skromnému rozpočtu vznikol štvorpodlažný objekt v tvare písmena L, ktorý nestratil architektonickú dôstojnosť. Dom má hladkú bielu fasádu s oknami rozmiestnenými nerovnomerne, čo pôsobí čisto a jednoducho. Presklené pavlače na strane dvora zase pripomínajú konštruktivistický štýl.

Bývanie pre všetkých

Architektúra tohto domu je ukážkou ideí medzivojnovkej sociálnej politiky: dostupné bývanie pre pracujúcich, no zároveň s dôrazom na kultúru bývania. V dome sa nachádzali prevažne jednoizbové byty a garsonky. „Najväčšími bytmi boli jednoizbáky, aj my sme v takom bývali... bývalo sa tam veľmi dobre“, spomína bývalá obyvateľka Jana Klemanová, ktorá tu žila od detstva v 60. rokoch.

Na streche bola práčovňa, v parteri malé potraviny, neskôr dokonca aj pobočka Mototechny. Autobusová linka č. 25 mala zastávku priamo pri

dome a spájala túto časť Petržalky s Matadorkou a Šafárikovým námestím.

Spomienky na život v „činžáku“

Miestni obyvatelia volali dom jednoducho „Činžák“. V čase, keď Petržalka ešte nebola pokrytá panelákmi, bol tento objekt medzi rodinnými domami architektonickým unikátom.

V dome žila aj Júlia Párnická, matka známeho slovenského režiséra Stanislava Párnického. Jeho prvá manželka, pani Revallová, si spomína na ich spoločné začiatky:

„Vchádzalo sa z pavlače

do malej predsienky... v priechodnej miestnosti bola vaňa, kuchynský drez, sporák... Moja svokra Julka tam spávala. Boli tam pôvodné palubovky, ktoré sme natierali ešte pred svadbou.“

Z pavlače sa otváral výhľad na Bratislavský hrad, no aj smerom na Staré Mesto. Za rohom bola aj záhrada pre záhradkárov, kde si obyvatelia pestovali zeleninu a ovocie. „Svokra tam rada chodievala, kým bývala v dome“, dodáva pani Revallová.

Nenápadný svedok doby

Dom na Röntgenovej bol

Od rodinného domu, v pozadí je pavlačový dom na Röntgenovej.

► Foto z roku 1974, alebo 1975. U starej mamy Julky Párnickej. Pred dverami na pavlači pri lúčení po nedeľnom obede.

svedkom mnohých historických udalostí – invázie vojsk Varšavskej zmluvy v roku 1968, výstavby panelových sídlisk v 70. rokoch, ale aj úpadku a premien Petržalky. Po revolúcii tu sídlila vojenská správa, a ako spomína pani Klemanová:

„Po rokoch som sa tam vrátila. Syn tam bol na odvode... zúradovali nás presne v tom byte, kde sme kedysi bývali.“

Dnes slúži dom opäť ako obytný objekt. Stojí v tieni nových štvrtí, no pripomína víziu rovnosti a dostupnosti bývania, ktorú priniesla modernistická architektúra medzivojnového obdobia.

Kto bol Desider Quastler?

Desider Quastler (1889 – 1944) bol slovenský architekt a staviteľ židovského pôvodu, významná osobnosť bratislavskej architektonickej scény 20. a 30. rokov. Absolvent stavebnej školy v Budapešti, pôsobil vo viacerých mestách, no od roku 1920 najmä v Bratislave.

Vo svojej tvorbe sa orientoval na funkcionalizmus, purizmus a sociálne bývanie. Navrhoval obytné domy, polyfunkčné objekty, ale aj významné stavby ako Dom Orion na Hurbanovom námestí, bytový dom Práce či polyfunkčný dom Halmos na Suchom mýte.

Počas druhej svetovej vojny bol pre svoj pôvod deportovaný do koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau, kde v roku 1944 zahynul. Mnohé jeho stavby boli zabudnuté alebo pripisované iným, no dnes sa jeho meno opäť objavuje v súvislosti s výskumom medzivojnovkej architektúry na Slovensku.

(mč)

foto: archív K.Revallovej, J.Klemanovej, Matúš Husár

Príďte si vyskúšať ženský futbal do Petržalky, stojí to za to!

▲ „Snažíme sa budovať rodinnú atmosféru a silný klubizmus,“ hovorí trénerka.

Spomeniete si na svoj úplne prvý dotyk s futbalovou loptou? Bola to láska na prvý kop?

Začala som v útľom detstve, nakoľko hrával aj otec s bratom. Áno, lopta mi učarovala už od malička.

Čo vás priviedlo k tomu, že ste sa okrem hrania rozhodli aj trénovať ženy a dievčatá vo futbale?

Snažila som sa odovzdať svoje skúsenosti mladším hráčkam a trénerstvo ma postupne úplne pohltilo.

Ako vás ovplyvnili skúsenosti ako hráčky pri formovaní vášho tréningového štýlu?

Veľmi. Tie pozitívne som sa snažila preniesť do tréningov, a naopak – negatívne skúsenosti som chcela z procesu úplne vytesniť.

Ako hodnotíte poslednú sezónu žien FC Petržalka?

Čo fungovalo a kde sú ešte rezervy?

Výkon má stúpajúcu tendenciu, čo nás veľmi teší. Zlepšila sa organizácia hry, no stále máme rezervy v premieňaní šancí. V tejto sezóne sa chceme umiestniť do piateho miesta v tabuľke a postúpiť do semifinále Slovenského pohára.

Na čo sa v tréningoch aktuálne najviac sústreďíte?

Každá zložka – technika, taktika, fyzická i psychická príprava – má svoje miesto. No najviac sa zameriavame na taktiku a mentálnu stránku, ktorú rozvíjame s našou mentálnou trénerkou Zuzanou Pšenákovou.

Aký je záujem o ženský futbal v Petržalke? Najmä v mladších kategóriách?

Od príchodu prvých dievčat popularita rastie a záujem je čoraz väčší.

Začalo to detskou láskou k lopte, pokračovalo hráčskou kariérou a dnes vedie ženský tím FC Petržalka. Ivana Balážiková.

Ak prídu dievčatá, ktoré futbal nikdy predtým nehrali – čo ich motivuje a čo by ste im odkázali?

Motivácia je rôzna – od kamarátok až po túžbu skúsiť niečo nové. A náš odkaz znie: Príďte si vyskúšať ženský futbal do Petržalky, stojí to za to!

Vzťahy a atmosféra sú v ženskom futbale často kľúčové. Ako to funguje vo vašom tíme?

Snažíme sa budovať rodinnú atmosféru a silný klubizmus. Vzťahy v tíme a dôvera sú základom našej práce.

Kedy je ideálny čas na nábor nových hráčok a aké vekové kategórie aktuálne najviac potrebujete?

Práve teraz – začiatok školského roka je na to ideálny. Hľadáme dievčatá vo veku od 5 do 10 rokov.

Ako prebieha samotný nábor?

Dievčatá sa môžu prihlásiť na čísle 0915 518 616 alebo cez naše sociálne siete. Poskytujeme skúšobné tréningy, kde si môžu všetko vyskúšať.

Čo očakávate od nových hráčok?

Nemáme žiadne konkrétne očakávania – každá hráčka môže priniesť niečo nové a obohatiť kolektív.

Máte nejaké špeciálne stratégie, ako osloviť dievčatá, ktoré by inak futbal neskúsili?

Áno, sme zapojení do projektu Disney Playmakers a organizujeme aj Deň s Petržalkou. Tieto aktivity pomáhajú lámať bariéry a prebúdzajú záujem o futbal.

Ako sa vám darí budovať komunitu okolo ženského futbalu?

Výborne – komunita je sil-

▲ Ivana Balážiková

ne prepojená s klubom a jeho čiernobielymi farbami. Rodičia, fanúšikovia aj školy nám výrazne pomáhajú a dievčatá hrdou reprezentujú FC Petržalka.

Aké sú vaše ciele pre ženský tím – krátkodobé aj strednodobé?

Krátkodobo chceme skončiť do piateho miesta a postúpiť do semifinále pohára. Strednodobo chceme vybudovať silnú mládežnícku základňu.

A na záver – keby ste si mohli pre ženský futbal v Petržalke niečo vyčarovať – čo by to bolo?

Jednoznačne štadión. (mč)
foto: archív I. B.

Mak Football Arena má stavebné povolenie

Projekt futbalového reprezentanta Róberta Maka získal po siedmich rokoch všetky potrebné povolenia.

Petržalka zverejnila rozhodnutie, ktorým stavebný úrad povoľuje stavbu tréningovej haly so zatrávneným futbalovým ihriskom, vrátane zázemia. To má tri nadzemné podlažia. Na 1.np sa nachádzajú kancelárie, recepcia, vstup do šatní, hygienické zázemie pre verejnosť, obchodný priestor, info pult, kancelárie pre technicko-športový personál a šatne pre hráčov. Na 2.np je navrhnutá gastroprevádzka so zázemím, posilňovňa – fitness a wellness so šatňami, detský kútik. Na 3.np pokračujú priestory fitness – spinning, bar – občerstvenie. (pn)

„Stavba bude slúžiť pre športovo-rekreačný účel, návštevníkom bude poskytovať priestory pre športový rozvoj, najmä pre potreby tréningov futbalu, malého futbalu, s možnosťou využitia aj iných športových činností. Pre tréningy a športový rozvoj ju budú môcť využívať športové kluby a zväzy, aj v spolupráci so školami, tiež verejnosť a súkromné osoby,“ uvádza sa v rozhodnutí.

Objekt sa bude stavať v lokalite situovanej južne od ulíc Sitniarska a Urpínska, východne od Dolnozemskej cesty.

Platón	otec (zastar.)	5. časť tajničky	ženské meno	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	hádže (expr.)	druh písma (typ.)	skratka pre plurál	kovová látko	3. časť tajničky	diele na výrobu lán	Pomôcky: PNO, Eol, avíril, kaik, Litmanová	hotel v autobu- se	cudzokraj- ný vták	staro- grécky boh vetrov	jašter tropických veľriek	sporením nahromaď	liatím zhotovili
skratka štátu Arkansas				hovoril šeptom opatera (kniž.)							povedia (kniž.)						
čiasťočná mdloba											oraním obhmul zväz, združenie						
citoslovce vyjadrujú- ce rozhor- čenie							vymohlo si oraním dostala do zeme										
Pomôcky: pool, ope- ka, mudír, urbs, ante	nárazom prebi americký vynálezca							nános (zastar.) hovor (expr.)						zn. kilo- pascalu malý puk, púčik			
rastlina podobná vresu						zasýpací prášok obilie na mletie							spoločný fond egyptský náčelník				
pustí sa do niečo- ho					slovanská bohyňa vyrobená z medi							1. časť tajničky posúvať					
bylina s drobný- mi žltými kvetmi				meracie prístroje prudko preletí							týkajúci sa suky plošný rozmer					vzťahu- júca sa na fonolit	zraková porucha (lek.)
EČV Šale			belavou farbou atestácie							Rudolfína (dom.) turecký čln							
jazdením opotrebo- vala									malý kôň 4. časť tajničky						osobné zámeno stal sa redším		
často núti							paznecht hneď, zaraz								skratka pneumo- toraxu muž. meno		
Pomôcky: erika, Mo- rena, ano- pia, čador	vodná rastlina hl. mesto Mali						poisti kalika						kartársky výraz znieť, zaznievať				
postihnutá besnotou						lipnicovitá tráva vlastná moliam						dozrievali symetrála					
pred (z lat.)					umiera čias					2. časť tajničky získavajú vedomosti							
nemecký spisovateľ				nazad schodok (účt.)							fabula (lit.) skratka adenozin- trifosfátu						obruba obrazu
značka kozmetiky			obec na Slovensku jednotka zn. J									odev mos- lim. žien EČV Malacie					
malý kyjak								obec na Slovensku citoslovce trúbenia									
čuchom zistí vôňu							hlučne kráčať utíšiť (kniž.)								odlamuj		
Pomôcky: edda, iva, mrvka, su- jet, rotel	horná končatina druh cukríkov					staroveký Rím spojivo, git											
darovalo					spriadala (pren.) obrábal pluhom												
trhá (kniž.)				obkúti pre, po česky						obyvateľ Dácie							
zn. pre oersted			prejdenie jazdou fosfid uránu														
týkajúca sa plura- lity																	
vydal sip- ľavý zvuk (expr.)						neodbor- ník											

Pošlite do 31.10. 2025 znenie tajničky z krížovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte knihu **Ostrov duchov**.

Gigantická developerská spoločnosť využíva svoj politický vplyv a kapitál, aby získala malý opustený ostrov medzi Floridou a Georgiou. Jedinou prekážkou je jeho posledná žijúca obyvateľka. Tá ho vlastní, hoci s dokazovaním majetkových práv to nebude mať ľahké. Ostrova sa nemieni vzdať za žiadnu cenu, je pre ňu posvätnou pôdou.

Knihu zakúpite na bux.sk

Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

